

νά ἔχη ἀξιοπρέπειαν καὶ ἀρχοντιάν, θὰ προστεθῇ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς Ἑλληνίδος ἓνα ὥραϊο στολίδι τὸ ὁποῖον τῆς ἔλειπεν ἕως τώρα, ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία θὰ τῆς δίδει ἑλευθερίαν καὶ ἀρχοντιάν.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ φίλη «Πινakoθήκη», ἡ τόσον προθύμως ὑποστηρίζουσα κάθε καλλιτεχνικὸν πόθον, θὰ συντρέξῃ ὅσον εἰμπορεῖ καὶ τὸ ἔργον τῆς καλλιτεχνικῆς καὶ βιοτεχνικῆς ἐκθέσεως τῶν κυριῶν. Δὲν εἶν' ἔτσι ;

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ο κ. Πάλλης, πρωτοπαλλήκαρον τοῦ γνωστοῦ Ψυχάρη, νέαν ἀγγέλλει βεβήλωσιν. Ἀφοῦ ἐξηγυτέλισε καὶ πυρεχάραξε τὸν Ὅμηρον ἐννοεῖ νὰ ὀργιάσῃ καὶ ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ μεταφράζῃ εἰς τὸ γνωστὸν ἀκατάληπτον κωμικὸν γλωσσικὸν κατασκευάσμα, τὸ ὁποῖον κάθε ἄλλο εἶνε ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Φρονούμεν ὅτι πρέπει νὰ ἐπέμβῃ ἡ πολιτεία, ἂν καὶ αἱ τοιοῦτοι εἶδους ἀποπειραὶ εἶνε ἀκίνδυνοι, ὡς πλειστάκις μέχρι τοῦδε ἀπεδείχθη.

• •

Ο κ. Γρ. Ξενόπουλος ἐξέδωκε τόμον «Διηγημάτων». Τὸν τιλοφορεῖ «πρώτη» σειράν, δὲν ἐκδίδει ὅμως διὰ πρώτην φοράν Διηγήματα. Δὲν πιστεύω διὰ τοῦ ἀνωτέρω τίτλου νὰ ζητῇ διαζύγιον μὲ τὸ παρελθόν.

Ὁ νέος τόμος περιέχει καὶ παλαιότερα καὶ νεώτερα διηγήματα. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ τελευταῖα εἶνε ὑπέρτερα τῶν πρώτων καὶ κατὰ τὴν μορφήν καὶ κατὰ τὴν σύλληψιν. Θὰ ἤρξατο τις—ὁ κ. Ξενόπουλος δὲν εἶνε κανὲν φιλόδοξον μεράκιον ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπεται κἀποια αὐστηρότης—ὁ τόμος νὰ ᾔτο συντομώτερος πρὸ παντός δὲ νὰ ἔλειπεν ὁ πρόλογος, ὅστις δεικνύει μόνον τὴν ἀφέλειαν τοῦ διηγηματογράφου—τὴν ἀφθόνην ἄλλως τε ἐγκατεσπαρμένην καὶ εἰς τὰς λοιπὰς σελίδας.

Λεπτομερὲς κρίσις περὶ τῶν Διηγημάτων τοῦ κ. Ξενοπούλου δὲ, θὰ ᾔτο ἀναγκαία. Ὁ κ. Ξενόπουλος δὲν εἶνε κανεὶς πολύτροπος ἢ ιδιόρρυθμος ἢ συμβολιστὴς συγγραφεὺς. Λέγει ὅ, τι αἰσθάνεται καὶ τὸ λέγει ἀτυχῶς μὲ τόσας λεπτομερείας, ὥστε νὰ ἐξαντλοῦν αὐταὶ πολλάκις τὸ ἐνδιαφέρον. Σήμερον ἐν γένει ἡ τέχνη εἶνε πῶς νὰ λέγῃ τις ὀλιγώτερα καὶ ν' ἀφίνῃ νὰ σκέπτεται περισσότερα ὁ ἀναγνώστης. Δι' αὐτὸ μία ἀνατομικὴ μάχαιρα θὰ ὕψωνε τὸ γόητρον τοῦ βιβλίου τοῦ φίλου μου Ξενοπούλου. Γνωρίζω ὅτι τὸ κακὸν τοῦ λέγειν πολλά, πλείονα τοῦ λέοντος, εἶνε γενικὸν εἰς τὴν νεοπαγῇ φιλολογίᾳ μας. Ἀλλ' ἀκρι-

Ὁ Γούης νεκρός.

Σχέδιον Lenbach.

θῶς διὰ τοῦτο ζητῶ καὶ ἐγὼ ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος, διότι φρονῶ ὅτι ὁ συγγραφεὺς τῆς «Μαργαρίτας Στέφας» δὲν εἶνε ἀπὸ τοὺς κοινούς λογίους.

Τὸ πρῶτον διήγημα τῆς συλλογῆς τὸ «Παράθυρόν του» εἶνε ἐν ὥραιότατον, ποιητικὸν ἄλλ' ἐν ταυτῇ καὶ πραγματικὸν διήγημα. Κατόπιν αὐτοῦ παρῆλκε τὸ «Βορεινὸ παράθυρον», διὰ τὸ ὁποῖον μάτην θὰ ἐζήτει τις ἐλαφρυντικὰς περιπτώσεις. Ἐν ἄλλο ἐλάττωμα ἐπίσης τοῦ βιβλίου εἶνε ὅτι διηγήματά τινα μόνον ἐν τῇ «Διαπλάσει τῶν παίδων» θὰ εἶχον θέσιν καὶ ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ μείνουν, ὡς λ. χ. τὸ «Ἄμα μεγαλώσω», παιδικὸν διήγημα ἄριστον.

Ἄλλα διηγήματα εἶνε μᾶλλον χρονογραφήματα, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὑποῖα ὁ καθημερινὸς τύπος κάθε πρωτὶ σκορπίζει, στερούμενα τῶν στοιχείων τοῦ καθαροῦ διηγήματος, ἅτινα ἐν τούτοις ἔχουν ἄλλα διηγήματα τοῦ ἰδίου συγγραφέως.

Καὶ αὐτὰ μὲν τὰ ὀλίγα ὡς πρὸς τὴν μορφήν. Ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν, μεθ' ὅλην τὴν τολμηρὰν ἀποκύρηξιν τοῦ διηγηματογράφου διὰ τινὰ διηγήματά του γραφέντα εἰς κοθαρεύουσιν, ἐπαίνους ἔχω νὰ ἀναγράψω, μαζὶ μὲ τὸ γεγονός ὅτι δὲν εὗρον μεγάλην διαφοράν μεταξὺ τῶν προβάτων καὶ ἐριφίων, περὶ ἃ ἡγείρεν ὁ κ. Ξενόπουλος τὸ γλωσσικὸν τεῖχος του. Ἡ γλῶσσα ὅλων τῶν «Διηγημάτων» του εἶνε ὁμαλή, εὐληπτος, οἷα πρέπει νὰ εἶνε εἰς τὸ διήγημα.

Ὡς πρὸς τὰς ιδέας, δὲν φαίνεται ἐστερημένος φαντασίας ὁ συγγραφεὺς. Τί ὥραϊον διήγημα τὸ «Χωρὶς ὄνομα», μὲ πόλιν ἀπλότητα ἀλλὰ καὶ βαθύτητα σκέψεως διευτυπώθη ἐν ψυχολογικὸν φαινόμενον, ἥξιον προσοχῆς. Ἡ «Ἀγωνία», ἡ «Σκιὰ ἔργου» εἶνε ἔργα δυνάμει, προκολοῦντα πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ «νέα τέχνη», ὀλίγον συμβολικὴ εἰκονίζει τὰ νέα ἀφθαστα ἰδεώδη τὰ ὁποῖα τόσους ἐγκεφάλους μέχρι τοῦδε παρεπλάνησαν. Τὸ «ἠθλυν» δύναται νὰ καταταχθῇ εἰς τὰ καλλίτερα διηγήματα, ὡς καὶ ἡ «ζωὴ τῆς Ἀργυρούλας» τὸ ὁποῖον νομίζει κανεὶς ὅτι ἐγράφη ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδραν Παπαδοπούλου. Τὸ αὐτὸ ὕψος, ἡ αὐτὴ ἀφέλεια, ἡ αὐτὴ ἡριμὸς τραγικότητος.

Οἱ «Παράνομοι» τελειώνουν μὲ μίαν ἀπιθ-
νότητα δι' ὅλον τὸν κόσμον καὶ νάλιστα διὰ τὴν
Ἑλλάδα. Νὰ συλλαμβάνεται εἰς παραχράτους
ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ ὁ ἀστυνόμος—καὶ δὴ Ἕλληνα
ἀστυνόμος— νὰ ἐνεργῇ συνεισφοράν καὶ νὰ τῷ
δίδῃ ὡς ἀμοιβὴν ἑκατὸν δραχμὰς. Χρ! τί νὰ
σὰς εἰπῶ, σὰν δύσκολον μοῦ φαίνεται. Ἐπειτα
πότε ἐπρόφθασε καὶ ἐσύναξε τὰ χρήματα, ἀφού
πρὸ ὀλίγου μάλιστα εἶχε μάθῃ ἀπὸ τὴν κόρην ποῖος
ἦτο ὁ κιβδηλοποιός;

Ὁ «Λωποδύτης», σάτυρα τῶν παιητικῶν ἐν
Ἑλλάδι διαγωνισμῶν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀξί-
σεις σοβαροῦ διηγήματος. Παρεξέφρυσε καὶ αὐτό.
Ἐκ τῶν λοιπῶν διηγημάτων, τὴν «Δυστυχισμέ-

νην» δύναται τις νὰ ἐκτιμῇ διὰ τὴν περιγρα-
φικότητα. Ἡ «Ἐπαρχιακὴ φιλανθρωπία» διακρί-
νεται διὰ τὴν πρωτοτυπίαν, τὸ δὲ «Βραχιόλι»
γραμμέον μὲ συνοχὴν ἄξιον λόγου, εἰκονίζει
εὐμορφὰ καὶ ζωηρότατα μίαν ἀποψιν τῆς γυναι-
κείας ιδιοτροπίας, ἣ ὅποια συντρίβει πολλάκις
τὴν εὐτυχίαν χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως ἀφορμὴν.

Δὲν ἔχω καμμίαν ἀξίωσιν κριτικῆς. Τὰς διό-
πτρας τῆς νωδοῦ αὐτῆς γραφῆς οὐδέποτε ἐγνώ-
ρισα ὥστε ὁ συγγραφεὺς δὲν θὰ λάθῃ, ἐλπίζω, τὸν
κόπον νὰ γελάσῃ, ὅπως διακηρύττει εἰς τὸν πρό-
λογόν του. Ἄλλως τε δὲν εἶνε εὐτυχῶς ἀπὸ τοῦς
ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι ποζάρουν ὡς ἀναμάρτητοι.

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΓΑΛΛΙΑ

Ἐν Φονταινεβλῷ ἀπεκαλύφθη τὸ ὑπὸ τοῦ Gambart
ἀνεγερθεὶς εἰς τὴν διάστημον τῆς Γαλλίας καλλιτέχνης
Ρόζαν Bonheur μνημεῖον, ἀποθανοῦσαν τῷ 1899.
Ἐχει τὸ μνημεῖον ὕψος ὁ μέτρων, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
δὲ φέρει ταῦρον, κατ' ἀναπαράγωγὴν ἐξ ἔργου τῆς
ιδίας καλλιτέχνης. Κάτωθεν φέρονται τέσσαρα ἀνά-
γλυφα σχετικὰ πρὸς ἔργα τῆς Ρόζας Bonheur, ἐκτε-
λεσθέντα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτῆς.

—Ἐν Παρισίοις κρατεῖ ἐν συγκινήσει τὰς μαθη-
τρίδας τῆς Καλλ. σχολῆς μία ἐγκύκλιος τῆς διευθυ-
σεως, καθ' ἣν δέον ἐφεξῆς τὰ γυνὰ μοῖδα νὰ κα-
λύπτονται κατὰ τὴν ὁσφύν. Αἱ καλλιτέχνιδες διε-
μαρτυρήθησαν ἐναντίον τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις
ἀφαιρεῖ τὴν πλαστικότητα τῶν γραμμῶν καὶ καθιστᾷ
ἡμιτέλῃ τὴν καλλιτεχνικὴν σπουδὴν.

—Ὁ J. P. Laureans ἐκτελεῖ μεγάλην σύνθεσιν
προσωρισμένην ν' ἀποτυπωθῇ ἐν ταπητουργίᾳ (Gohe-
lins) πρὸς διακόσμησιν τοῦ 23ου δημαρχικοῦ διαμε-
ρίσματος τῶν Παρισίων. Ἡ σύνθεσις φέρει τίτλον «Ὁ
θαλάμβος τοῦ Colbert» εἰκονίζεται δ' οὕτως καθήμε-
νός καὶ πέριξ αὐτοῦ πληθὺς γυναικῶν καὶ λαϊκῶν
πνευμάτων. Ἡ ἐκτέλεσις θὰ στοιγίσῃ 400.000 φρ. γρ.

—Ἀπέθανεν ὁ Γάλλος ζωγράφος καὶ λιθογράφος
J. Laurens μαθητὴς τοῦ Delaroche. Ἠσχολήθη ἰδίως
εἰς Ἀνατολικὰς ἀπεικονίσεις.

—Ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις ὁ Γάλλος ζωγράφος A.
Lafond, ἐν ἡλικίᾳ 78 ἐτῶν. Ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ
Ingres. Ἐξέθεσε τὸ πρῶτον εἰς τὸ Salon τῷ 1836
τὸν «Ἅγιον Φίλιππον βαπτίζοντα τοὺς ἀπίστους».
Ἰβλαβε πλειστάκις βραβεῖα εἰς καλλιτεχνικὰς ἐκθέ-
σεις. Ὑπῆρξε διευθυντὴς τῆς Καλλιτεχνικῆς Σχολῆς
Limoges ἀπὸ τοῦ 1868 μέχρι τοῦ 1874. Ὁ Lafond
διακρίθη κυρίως ὡς δεξιότατος προσωπογράφος.

—Ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις ὁ γλύπτης P. Massoule,
μαθητὴς τοῦ Caveriet καὶ τοῦ Salmson. Ἡ «μικρὰ
λουομένη» ὁ «πρόγονος» ὁ «πρῶτος καθρέπτης» ἡ
«Θλίψις» ἡ «Ναῖς» ἡ «κυρία Σαβινιέ» ἡ «αὐγὴ καὶ
τὸ ρόδον» τὸ μνημεῖον τοῦ Καρῶν εἰς Châlons-sur-
Marne, τὸ μνημεῖον τοῦ Marc εἶνε τὰ γνωστότερα
ἔργα του. Ὁ Massoulé ἔλαβε χρυσοῦν βραβεῖον ἐν τῇ
τελευταίᾳ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τῶν Παρισίων.

—Ἐπίσης ἐν Παρισίοις ἀπέθανεν ὁ Edouard Krieg
ζωγράφος, μαθητὴς τοῦ Cogniet. Ἠσχολήθη εἰς τὴν
ἀγιογραφίαν καὶ τὴν προσωπογραφίαν. Ἀπὸ τοῦ 1861
ἐξέθετε πάντοτε εἰς τὸ Salon. Ἐκ τῶν ἔργων του τὰ

ὄραιότερα εἶνε τὰ ἑξῆς: Ἡ μετάληψις τῆς Ἰωάννας
Δ' Ἀρκ—ὁ θάνατος τοῦ Saint-Clair,—τὸ θυμὸν τοῦ
ἀγ. Διονυσίου,—τὸ μῆλον—αἱ προσωπογραφίαι τοῦ
Delcas-é, τοῦ Φήλικος Φῶρ κλπ. Ὁ Krieg ἀπέθανεν
ἐν ἡλικίᾳ 72 ἐτῶν, ἦτο δὲ ἰδρυτὴς ἐν Baumont-en-
Ange ἱστορικὸν μουσεῖον.

—Τῇ 11 Ἰουλίου ἐγένοντο ἐν Παρισίοις εἰς τὸ
Μουσεῖον τῶν Παρισίων, τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ μαρ-
μαρίνου ἀνδριάντος τοῦ Shevreal, τοῦ περιφήμου γη-
μικοῦ. Ὁ ἀνδρὶς εἶνε ἔργον τοῦ γλύπτου Fagel,
παρίσταται δὲ ὁ σοφὸς θεῖος, ἀτρεπής, στηρίζων τὴν
ἀριστεράν χεῖρα ἐπὶ ῥάβδον, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς χεῖρός
διδοσκόων.

—Συνεπληρώθη ἡ εἰκονογραφημένη ἔκδοσις εἰς
ἑπτὰ τόμους ἐν Παρισίοις τῶν ἔργων τοῦ Pierre
Loti. Τὰς εἰκόνας ἐπιλοτέχνησαν οἱ ζωγράφοι G.
Bourgain καὶ D. Bourgoïn.

ΙΤΑΛΙΑ

(Εἰδικῷ ἀνταποκριτῷ).

Ἡ ἑκθεσις τῆς Βενετίας
ἡ ἑκθεσις ἀπέθετο πολλοὺς λόγους ἄξια καὶ διατή-
της Βενετίας πληθύνει καὶ διὰ τὴν ἐκλεκτικότητα
τῶν ἔργων. Πολλοὶ καὶ διακεκριμέ-
νοι καλλιτέχνη ἐξέθεσαν ἔργα. Ἐκ τοῦ σημειωματα-
ρίου μου σὰς παραθέτω ὀνομαστὶ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια μοῦ
ἐκάμαν τὴν μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν.

Τὰ ἔργα τοῦ ἐκ Κροατίας ζωγράφου τοῦ ἡλίου καὶ
φωτὸς Bukovac Vlaho ἐξόχως ἐπιτυχῆ τὰ θαυμα-
σιώτερα δὲ ἐξ αὐτῶν ὁ «Ἀβελ» καὶ ἡ «Ἀκτὶς ἡλίου».
Ἐπίσης τοῦ Οὐγγρου Fülöp Laszlo ἔργον ἄξιον λόγου
εἶνε ἡ προσωπογραφία τοῦ καρδινάλιου Rampolla ἐν
τονισμῷ πορφύρῳ. Ὁ Carrière ἐκθέτει ἐσωτερικὸν θεά-
τρου πρὶν ἢ τελείως ἀναφθεῖν τὰ φῶτα. Ὁ Lavery
John μίαν ἐριππον κυρίαν, ὁ Kaulbach θαυμασίαν
προσωπογραφίαν τοῦ πατρὸς του καὶ δύο esquisses διὰ
κοσμηματογράφου αἰθούσης. Ὁ Otto προσωπογρα-
φίας μὲ μεγάλῃ ἐπιμέλειαν γεγραμμένας. Ἀλλὰ πα-
σὼν ὑπερέχει ἡ προσωπογραφία τοῦ Βίσμार्κ ὑπὸ τοῦ
Lenbach, σύνθεσις ἰσχυροτάτη, ἀνταξία τοῦ μεγάλου
Γερμανοῦ. Ἐκθέτει καὶ ὁ περίεργος Stück, ἀλλ' αἱ
εἰκόνας του μόνον ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἰδιορρυθμίας
διακρίνονται. Ὁ Ἐλβετὸς ζωγράφος Eugène Burnand
ἐξέθεσεν ἔργον πολλοῦ λόγου ἄξιον, τὸν «Χωρικόν». Ὁ
Menier πολλὰς ἐγγράφει· πρωτοτύπους, ὁ Wegmann
Berthe ἔργον χαρακτηριστικώτατον, τὴν «Ἐγκυα-
λειμένην». Τοῦ Prinnet ὁ «Χορὸς» εἶνε ἀξίωση-